

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น*
ETHICAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE
SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE KHON KAEN

ณปภัช ลดาวัลย์¹, วิฑูล ทาชา²
Napaphat Ldawan¹, Witoon Thacha²
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย^{1,2}
Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University^{1,2}
Email : napaphat@student.mbu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างคือครู จำนวน 341 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความเคารพ, ความเป็นพลเมืองดี, ด้านความรับผิดชอบ, ด้านความยุติธรรม, ด้านความไว้วางใจ และด้านความซื่อสัตย์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14, 4.14, 4.10, 4.10, 4.09 และ 4.05 ตามลำดับ และ 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามการรับรู้ของครูที่มีเพศ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน และมีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ; ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม; ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were as follows: 1) to study the level of ethical leadership of school administrators under The Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen; and 2) to compare the ethical leadership of school administrators under The Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen along with the opinions of teachers with different sex and work experience. The target group was teachers, totaling 341 people. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance.

The results of the research were as follows: 1) The level of ethical leadership of school administrators under The Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen, in overall was in high ($\bar{X}=4.11$). While considering each aspect, aspects of respect, aspect of Citizenship, aspect of responsibility, aspect of justice, aspect of Trust and aspect of Honesty were at the high level ($\bar{X}=4.14$, $\bar{X}=4.14$, $\bar{X}=4.10$, $\bar{X}=4.10$, $\bar{X}=4.09$ and $\bar{X}=4.05$), respectively. 2) The result of comparing ethical leadership of school administrators under The Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen along with teachers' opinion with different sex and work experience found that teachers with different sex and work experience had no statistically different opinion significant at 0.05.

Keywords : Leadership; Ethical Leadership; School Administrators

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว การจัดการศึกษาถูกขับเคลื่อนด้วยปัจจัยหลากหลาย เช่น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงกระแสโลกาภิวัตน์ การพัฒนามนุษย์ในบริบทนี้จึงไม่ได้หมายถึงเพียงการพัฒนาทักษะความรู้ แต่รวมถึงการสร้างจิตสำนึกที่ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมอย่างมั่นคง ซึ่งส่งผลให้การบริหารการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวอยู่เสมอ นโยบายระดับชาติ เช่น นโยบายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึงการบริหารการศึกษาต้องเป็นไปอย่างโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ส่วนคุณสมบัติของผู้บริหารที่ดีนั้น จะต้องมีการอบรมในวิชาชีพเพื่อความสำเร็จในการบริหารจัดการของสถานศึกษา และการจัดการศึกษา สิ่งที่สำคัญคือ ต้องมีคุณธรรม จริยธรรม และมีภาวะผู้นำตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม เป็นสิ่งที่ผู้นำทางการศึกษาต้องตระหนักในบทบาท หน้าที่ ภารกิจ ความรับผิดชอบ ความเอาใจใส่อย่างยิ่งยวดต่อสถานศึกษาและชุมชน เช่นนั้นแล้วผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะและศักยภาพ รวมไปถึงความมีจริยธรรมสูง กล่าวได้ว่าเมื่อผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำที่มีจริยธรรมแล้ว ย่อมได้รับความไว้วางใจ เชื่อมั่น

ศรัทธา จนผู้ตามทำงานเต็มความสามารถให้บรรลุวัตถุประสงค์ แต่ในทางตรงกันข้าม หากผู้บริหารไม่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมแล้ว ความเชื่อ ความศรัทธาก็จะเสื่อมลง เมื่อหมดศรัทธาในตัวผู้บริหาร สถานศึกษา ก็คือบุคลากรในสถานศึกษาจะ ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ขาดการทำงานเป็นทีม วัตถุประสงค์ที่วางไว้ก็ไม่บรรลุผล ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะหัวเรือสำคัญขององค์กรการศึกษา จึงมีบทบาทเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ ไม่เพียงแค่การนำนโยบายไปปฏิบัติ แต่ยังต้องเป็นผู้นำที่มีศักยภาพสูง ในด้านความรู้ ความสามารถ และจริยธรรม โดยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมสามารถสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดความร่วมมือและความผูกพันกับองค์กร ส่งผลให้การบริหารจัดการสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งช่วยให้องค์กรสามารถแข่งขันได้ในระดับสูง และเป็นที่ยอมรับในสังคม ในทางกลับกัน หากผู้บริหารขาดภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อาจทำให้เกิดปัญหาความเชื่อมั่นในองค์กรลดลง ขาดความร่วมมือระหว่างบุคลากร และไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจึงไม่เพียงส่งผลต่อคุณภาพของครูและนักเรียน แต่ยังส่งผลต่อความสำเร็จในภาพรวมของสถานศึกษาอีกด้วย กล่าวได้ว่า การจัดการศึกษาที่ประสบความสำเร็จต้องพึ่งพาผู้บริหารที่มีจริยธรรม และต้องบูรณาการระหว่างศาสตร์สากลและพุทธศาสตร์ เพื่อสร้างจิตสำนึกที่มั่นคงให้กับผู้บริหาร ซึ่งการบูรณาการดังกล่าวจะช่วยให้การบริหารจัดการสถานศึกษาสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยได้อย่างเหมาะสม (พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, 2565)

ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นได้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ มุ่งเน้นให้มีการปรับปรุงพัฒนาตนเองในด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ตลอดจนผลลัพธ์ที่สูงขึ้น มีการดำเนินงานที่มุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและส่วนรวมเป็นสำคัญ ลดโอกาสที่จะเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงาน ส่งผลให้หน่วยงานสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561–2580) ในการเข้าร่วมงานการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ซึ่งมีการดำเนินการภายใต้โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งมีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ITA) ประจำปี 2567 มีผลการดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใสอยู่ในระดับ A ถือว่าอยู่ในระดับที่ดีเยี่ยม ทั้งภาพรวมของประเทศและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น, 2567)

จากปรากฏการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เพื่อศึกษาแนวทางและ พัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล สูงสุด และยั่งยืนกับสถานศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

2.2 เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น แตกต่างกัน

3.2 ครู ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น แตกต่างกัน

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ครูและผู้บริหาร สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของตนเอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้เพิ่มมากขึ้น

3.2 สถานศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษา ให้มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้มากขึ้น

3.3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น นำผลการวิจัยไปใช้ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา แก่สำนักงานเขตฯ อื่น ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 3,166 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 341 คน เลือกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย(Sample Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check lists) ประกอบด้วย เพศ และประสบการณ์การทำงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ (Likert) ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประกอบไปด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านความยุติธรรม 2) ด้านความเคารพ 3) ด้านความไว้วางใจ 4) ด้านความรับผิดชอบ 5) ด้านความซื่อสัตย์ 6) ด้านความเป็นพลเมืองดี ทัศนคติความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ IOCระหว่าง 0.50 –1.00 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวม ข้อมูลเพื่อการวิจัย 2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง การวิจัย ผ่าน Google Form 3) รวบรวมแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ (Post Hoc Test) โดยใช้วิธีการของ Scheffe

6. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

5.1 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามการรับรู้ของครู โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามการรับรู้ของครู

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1) ด้านความยุติธรรม	4.10	0.71	มาก
2) ด้านความเคารพ	4.14	0.71	มาก
3) ด้านความไว้วางใจ	4.09	0.73	มาก
4) ด้านความรับผิดชอบ	4.10	0.71	มาก
5) ความซื่อสัตย์	4.05	0.75	มาก
6) ความเป็นพลเมืองดี	4.14	0.60	มาก
โดยรวม	4.11	0.66	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามการรับรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.74) และทุกด้านมีระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามการรับรู้ของครูอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความเคารพ ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.71), ความเป็นพลเมืองดี ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.6), ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.71), ด้านความยุติธรรม ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.71), ด้านความไว้วางใจ ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.73) และด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏดังนี้

1) ด้านความเคารพ โดยรวมอยู่ที่ ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี นำเคารพนับถือ, ผู้บริหารยอมรับในความแตกต่างของบุคคลโดยปราศจากความลำเอียงยอมรับในเรื่องของความรู้ ความสามารถ ความเชื่อ, ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความสุภาพ มีความเกรงใจ, ผู้บริหารมีความเมตตาและให้เกียรติกับทุกคน และผู้บริหารใจดี มีความสุภาพ อ่อนโยนกับทุกคน ตามลำดับ

2) ด้านความเป็นพลเมืองดี โดยรวมอยู่ที่ ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ผู้บริหารปฏิบัติตนตามหลักกฎหมายที่เป็น กฎระเบียบ หรือข้อบังคับให้พลเมืองของ สังคมนั้นได้ถือปฏิบัติร่วมกัน, ผู้บริหารสร้างตนเองให้มีคุณค่าเพื่อพัฒนา สังคมและประเทศชาติ, ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจงรักภักดีปกป้องสถานศึกษา ชุมชน สังคม และประเทศชาติ, ผู้บริหารรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง เคารพ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น, ผู้บริหารยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารงาน และผู้บริหารให้โอกาส ให้อภัย ไม่มีอคติในการ ปฏิบัติงานกับทุกคน ตามลำดับ

3) ด้านความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ที่ ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ผู้บริหารมีการให้คำปรึกษา ให้ความสำคัญต่อ ครู สถานศึกษา นักเรียน และชุมชน อย่างทั่วถึงและเหมาะสม, ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น ทุ่มเท ไม่ยอมแพ้ ต่ออุปสรรค, ผู้บริหารเอาใจใส่การปฏิบัติงานของตนเอง และผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้บริหารพร้อมรับ ผิดและรับชอบในงานนั้น ๆ โดยไม่ปิดความผิดให้พ้นจากตน ตามลำดับ

4) ด้านความยุติธรรม โดยรวมอยู่ที่ ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุก ด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหารคำนึงถึงผลการปฏิบัติงาน ยึดมั่นในหลักการ และยืนหยัดในสิ่งที่ ถูกต้อง, ผู้บริหารมีกระบวนการคิดและตัดสินใจอย่างถูกต้อง, ผู้บริหารมีความเป็นธรรม ใช้เหตุผลโดย ปราศจากอคติและความลำเอียง และผู้บริหารให้ความเป็นธรรมและเสมอภาคกับทุกคน ตามลำดับ

5) ด้านความไว้วางใจ โดยรวมอยู่ที่ ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ผู้บริหารมีความจริงใจ มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และน่าเชื่อถือ , ผู้บริหารให้ความยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา จนนำไปสู่การได้รับการยอมรับและ เกิดความไว้วางใจ และผู้บริหารตระหนักถึงผลประโยชน์ของผู้อื่น ตามลำดับ

6) ด้านความซื่อสัตย์ โดยรวมอยู่ที่ ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ผู้บริหารไม่มีพฤติกรรมที่เอื้อประโยชน์ส่วนตนหรือสร้าง ความเสียหายแก่บุคลากร, ผู้บริหารเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นแก่บุคลากรอย่างตรงไปตรงมา, ผู้บริหารไม่ ปกปิดหรือบิดเบือนข้อมูลในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารแสดงความรับผิดชอบและกล้ายอมรับความ ผิดพลาด ตามลำดับ

5.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามการรับรู้ของครู ที่มีเพศต่างกัน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามการรับรู้ของครูที่มีเพศต่างกัน

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความยุติธรรม	4.11	0.64	4.08	0.76	0.412	0.681
2. ด้านความเคารพ	4.13	0.66	4.14	0.74	-0.081	0.935
3. ด้านความไว้วางใจ	4.10	0.67	4.08	0.77	0.372	0.710
4. ด้านความรับผิดชอบ	4.11	0.65	4.09	0.75	0.327	0.744
5. ด้านความซื่อสัตย์	4.06	0.71	4.05	0.79	0.226	0.821
6. ด้านความเป็นพลเมืองดี	4.18	0.56	4.10	0.63	1.273	0.204
โดยรวม	4.13	0.60	4.09	0.69	0.464	0.643

จากตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีเพศต่างกันจะมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test Independent Sample) ซึ่งใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า ค่า Sig. = 0.643 มากกว่า 0.05 หมายความว่า ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งโดยรวมและรายด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

5.3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามการรับรู้ของครู ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามการรับรู้ของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	ต่ำกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		มากกว่า 10 ปี	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านความยุติธรรม	4.13	0.63	3.93	0.63	4.22	0.82
2. ด้านความเคารพ	4.20	0.67	4.01	0.63	4.20	0.80
3. ด้านความไว้วางใจ	4.10	0.70	3.96	0.66	4.19	0.79
4. ด้านความรับผิดชอบ	4.10	0.67	4.00	0.65	4.19	0.78
5. ความซื่อสัตย์	4.01	.73	3.94	0.66	4.20	0.83
6. ความเป็นพลเมืองดี	4.18	0.53	4.05	0.59	4.17	0.67
โดยรวม	4.13	0.60	3.99	0.59	4.19	0.75

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ซึ่งใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามการรับรู้ของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	SV	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านความยุติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	4.685	2	2.342	4.703	0.010
	ภายในกลุ่ม	168.337	338	0.498		
	รวม	173.021	340			
ด้านความเคารพ	ระหว่างกลุ่ม	2.665	2	1.333	2.642	0.073
	ภายในกลุ่ม	170.465	338	0.504		
	รวม	173.130	340			
ด้านความไว้วางใจ	ระหว่างกลุ่ม	2.979	2	1.490	2.808	0.062
	ภายในกลุ่ม	179.302	338	0.530		
	รวม	182.282	340			
ด้านความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	1.889	2	0.944	1.867	0.156
	ภายในกลุ่ม	170.936	338	0.506		
	รวม	172.824	340			
ด้านความซื่อสัตย์	ระหว่างกลุ่ม	3.972	2	1.986	3.520	0.031
	ภายในกลุ่ม	190.697	338	0.564		
	รวม	194.669	340			
ด้านความเป็นพลเมืองดี	ระหว่างกลุ่ม	1.203	2	0.601	1.631	0.197
	ภายในกลุ่ม	124.652	338	0.369		
	รวม	125.855	340			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.402	1.201	0.432	2.783	0.063
	ภายในกลุ่ม	145.859	338	0.432		
	รวม	148.261	340			

จากตารางที่ 4 แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามการรับรู้ของครูที่มี

ประสบการณ์การทำงานต่างกันโดยใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) โดยรวม พบว่า ค่า Sig= 0.063 มากกว่า 0.05 หมายความว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามการรับรู้ของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ข้อที่ 2

7. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

7.1 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจริยธรรม มีเหตุมีผล มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความยุติธรรม ความซื่อสัตย์ ความโปร่งใส โดยยึด ด้วยคุณลักษณะผู้นำที่มีความยุติธรรม ความเคารพ มีความไว้วางใจ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และมีความเป็นพลเมืองที่ดี เป็นแบบอย่างที่ดี ทำให้เป็นที่ไว้วางใจต่อผู้ร่วมงานก่อให้เกิดความรักความสามัคคีต่อกันในองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรภัทร โชติยะปุตตะ (2567) ที่ได้ทำวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับศึกษาศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับศึกษาศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ด้านความเคารพ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านความเคารพ อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา มีความเคารพ ให้เกียรติ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ในด้านความรู้ความสามารถ ความเชื่อของบุคคลอื่น มีความเกรงใจ ไม่ล่วงเกินผู้อื่น เคารพในการตัดสินใจของผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสุภาพอ่อนโยนกับทุกคน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิรักษ์ ทองโชติ (2566) ที่ได้ทำวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านความนำเคารพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านความเป็นพลเมืองดี ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านความเป็นพลเมืองดี อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนตามหลักกฎหมายที่เป็น กฎระเบียบหรือข้อบังคับให้พลเมืองของ สังคมนั้นได้ถือปฏิบัติร่วมกัน สร้างตนเองให้มีคุณค่าเพื่อพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจงรักภักดีปกป้องสถานศึกษา ชุมชน สังคม และประเทศชาติ รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง เคารพ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารงาน และให้โอกาส ให้อภัย ไม่มีอคติในการปฏิบัติงานกับทุกคน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิรณัญญา มูลเมือง (2567) ที่ได้ทำวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับศึกษาศึกษานครพนมเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1 ด้านความเป็นพลเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านความรับผิดชอบ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้คำปรึกษา ให้ความสำคัญต่อ ครู สถานศึกษา นักเรียน และชุมชน อย่างทั่วถึงและเหมาะสม มีความมุ่งมั่น ทุ่่มเท ไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค เอาใจใส่การปฏิบัติงานของตนเอง และผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้บริหารพร้อมรับผิดชอบในงานนั้น ๆ โดยไม่ปิดความผิดให้พ้นจากตน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชวาล แก้วกระจ่าง (2564) ที่ได้ทำวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านความยุติธรรม อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาคำนึงถึงผลการปฏิบัติงาน ยึดมั่นในหลักการ และยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง มีกระบวนการคิดและตัดสินใจอย่างถูกต้อง มีความเป็นธรรม ใช้เหตุผลโดยปราศจากอคติและความลำเอียง และให้ความเป็นธรรมและเสมอภาคกับทุกคน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรภัทร โชติยะปุตตะ (2567) ที่ได้ทำวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ด้านความยุติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านความไว้วางใจ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านความไว้วางใจ อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีความจริงใจ มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และน่าเชื่อถือ ให้ความยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ตระหนักถึงผลประโยชน์ของผู้อื่น จนนำไปสู่การยอมรับและไว้วางใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชวาล แก้วกระจ่าง (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความไว้วางใจอยู่ในระดับมาก

ด้านความซื่อสัตย์ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีพฤติกรรมที่เอื้อประโยชน์ส่วนตนหรือสร้างความเสียหายแก่บุคลากร เปิดเผยข้อมูลที่เป็นแก่บุคลากรอย่างตรงไปตรงมา ไม่ปกปิดหรือบิดเบือนข้อมูลในการปฏิบัติงาน และแสดงความรับผิดชอบต่อและกล้ายอมรับความผิดพลาด สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพรัตน์ อิศระณรงค์พันธ์ (2565) ที่ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่าด้านความซื่อสัตย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

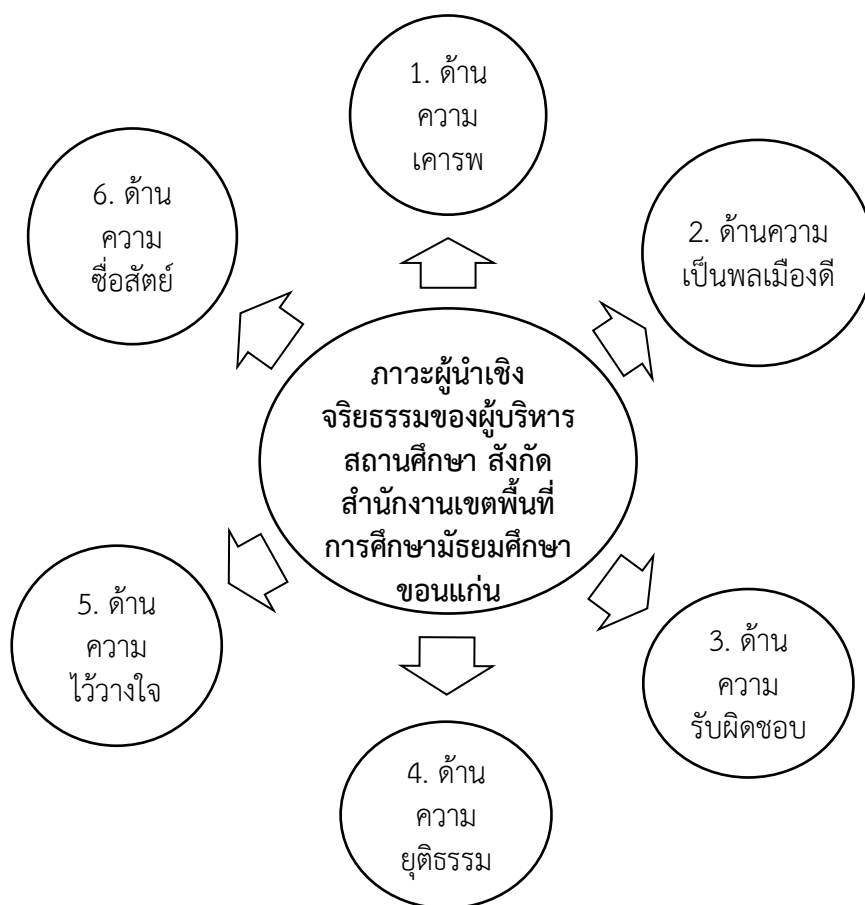
7.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามการรับรู้ของครูที่มีเพศต่างกัน พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีการปฏิบัติต่อครูทุกคนในสถานศึกษา ด้วยคุณธรรมจริยธรรม โดยไม่คำนึงถึงเพศของครู เพราะถือว่าครูทุกคนมีความรู้ ความสามารถ เท่าเทียมกัน การเข้าถึงเข้าใจการกระทำของผู้บริหารสถานศึกษาอาจจะมีไม่แตกต่างกัน จึงทำให้ครูมีการรับรู้ถึงภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินทร์ เทพศิริ (2565) ที่ได้ทำวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7.3) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามการรับรู้ของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการรับรู้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเนื่องจาก ครูมีการรับรู้ว่าคุณสมบัติของครูทุกคนในสถานศึกษา ด้วยคุณธรรมจริยธรรม โดยไม่คำนึงถึงประสบการณ์ในการทำงานของครู เพราะถือว่าครูทุกคนล้วนสามารถ มีความถนัดที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งผู้บริหารไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างของครู จึงทำให้ครูใหม่สามารถเรียนรู้งานได้ และครูเก่าสามารถแนะนำ ชี้แนะในการทำงานได้อย่างกัลยาณมิตร สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาณัติ ปรมาศิกุล (2566) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามการประเมินของครู จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8. องค์ความรู้ใหม่

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้แก่ 1. ด้านความเคารพ 2. ด้านความเป็นพลเมืองดี 3. ด้านความรับผิดชอบ 4. ด้านความยุติธรรม 5. ด้านความไว้วางใจ และ 6. ด้านความซื่อสัตย์ ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 หน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริหารได้เข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มความรู้และ ทักษะด้านจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษามากขึ้น

9.1.2 หน่วยงานต้นสังกัดควรมีนโยบายกระตุ้นให้ผู้บริหารนำเอาหลักจริยธรรมมาปรับใช้ในสถานศึกษา โดยการสนับสนุนให้มีการเข้าร่วมการฝึกปฏิบัติเพื่อสร้างประสบการณ์และนำไปพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียนต่อไป

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

9.2.1 ด้านความเคารพ ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี นำเคารพนับถือ ผู้บริหารยอมรับในความแตกต่างของบุคคลโดยปราศจากความลำเอียงยอมรับในเรื่องของความรู้ความสามารถ

ความเชื่อ ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความสุภาพ มีความเกรงใจ ผู้บริหารมีความเมตตาและให้เกียรติกับทุกคน และผู้บริหารใจดี มีความสุภาพ อ่อนโยนกับทุกคน

9.2.2 ด้านความเป็นพลเมืองดี ผู้บริหารปฏิบัติตนตามหลักกฎหมายที่เป็น กฎระเบียบ หรือข้อบังคับให้พลเมืองของ สังคมนั้นได้ถือปฏิบัติร่วมกัน ผู้บริหารสร้างตนเองให้มีคุณค่าเพื่อพัฒนา สังคมและประเทศชาติ ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจงรักภักดีปกป้องสถานศึกษา ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ผู้บริหารรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง เคารพ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ผู้บริหารยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารงาน และผู้บริหาร ให้โอกาส ให้อภัย ไม่มีอคติในการ ปฏิบัติงานกับทุกคน

9.2.3 ด้านความรับผิดชอบ ผู้บริหารมีการให้คำปรึกษา ให้ความสำคัญต่อ ครู สถานศึกษา นักเรียน และชุมชน อย่างทั่วถึงและเหมาะสม ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น พุ่มเท ไม่ยอมแพ้อต่อ อุปสรรค ผู้บริหารเอาใจใส่การปฏิบัติงานของตนเอง และผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้บริหารพร้อมรับผิดชอบ และรับชอบในงานนั้น ๆ โดยไม่ปิดความผิดให้พ้นจากตน

9.2.4 ด้านความยุติธรรม ผู้บริหารคำนึงถึงผลการปฏิบัติงาน ยึดมั่นในหลักการ และยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง ผู้บริหารมีกระบวนการคิดและตัดสินใจอย่างถูกต้อง ผู้บริหารมีความเป็นธรรม ใช้ เหตุผลโดยปราศจากอคติและความลำเอียง และผู้บริหารให้ความเป็นธรรมและเสมอภาคกับทุกคน

9.2.5 ด้านความไว้วางใจ ผู้บริหารมีความจริงใจ มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และน่าเชื่อถือ ผู้บริหารให้ความยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา จนนำไปสู่การได้รับการยอมรับและ เกิดความไว้วางใจ และผู้บริหารตระหนักถึงผลประโยชน์ของผู้อื่น

9.2.6 ด้านความซื่อสัตย์ ผู้บริหารไม่มีพฤติกรรมที่เอื้อประโยชน์ส่วนตนหรือสร้างความเสียหายแก่บุคลากร ผู้บริหารเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นแก่บุคลากรอย่างตรงไปตรงมา ผู้บริหารไม่ปกปิดหรือ บิดเบือนข้อมูลในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารแสดงความรับผิดชอบและกล้ายอมรับความผิดพลาด

9.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

9.3.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนา ส่งเสริม ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

9.3.2 ควรมีการศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา

10. บรรณานุกรม

- จันทร์พิรุณ มหาหิงค์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- ชัชวาล แก้วกระจาย. (2564). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัด ศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. 10(3). 54-67.
- นพรัตน์ อิศระณรงค์พันธ์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. วิทยาลัยการศึกษา : มหาวิทยาลัยพะเยา.

- นรินทร์ เทพศิริ. (2565). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์*. 18(1). 22-36.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับกรวิจัย เล่ม 1*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ. (2565). *หลักพุทธศาสนาเพื่อการบริหารการศึกษา*. ขอนแก่น : โรงพิมพ์ เค.แอนด์.เค.เซ็นเตอร์กรุ๊ป.
- ภิรมณ์ญา มุลเมือง. (2567). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม*. 5(1). 12-23.
- วีรภัทร โชติยะปุตตะ. (2567). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์*. 25(2). 1613-1624.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. (2567). *รายงานผลการดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. สืบค้นเมื่อ 9 ธันวาคม 2567. จาก https://www.kksec.go.th/2566/view_news.php?id=1838
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อภิรักษ์ ทองโชติ. (2566). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี. *วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น*. 5(3). 84-97.
- อาณัติ ปรมาทิกุล. (2566). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. *วารสารการวิจัยและการบริหารการศึกษา*. 23(2). 65-78.
- อาอีชะห์ สงเดช. (2565). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง. *สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- Bass, B. M. (1997). Does the Transactional-Transformational Leadership Paradigm Transcend Organizational and National Boundaries. *American Psychologist*. 52(2). 130-139.
- Brown, R. A. (2007). English proficiency as a contingency of self-worth among Japanese university students. *Information and Communication Studies*. 37. 17-24.
- Burns, J. M. (1978). *Leadership*. New York : Harper and Row.
- Josephson, M. (1992). Ethics: Easier Said Than Done. *The Josephson Institute of Ethics*. 19(20). 80-81.